

JUSTITSMINISTERIET

Politi- og Strafferetsafdelingen

Dato: 30. september 2014
Kontor: Politikontoret
Sagsbeh: Lasse Risager
Sagsnr.: 2014-0035-0231
Dok.: 1318335

UDKAST TIL TALE

til brug for besvarelsen af samrådsspørgsmål AÆ
fra Folketingets Retsudvalg den 30. september 2014

Samrådsspørgsmål AÆ:

”Vil ministeren, i forlængelse af artikler om, at forfatter Peter Øvig Knudsen, efter råd fra politiet og af frygt for kriminelle, har opgivet at skrive en bog om Pusher Street på Christiania, redegøre for, hvordan regeringen vil sikre, at man frit og trygt kan ytre sig i Danmark, uden at man skal frygte for represalier fra kriminelle miljøer?”

Spørgsmålet er stillet efter ønske fra Simon Emil Ammitzbøll (LA).

Slotsholmsgade 10
1216 København K.

Telefon 7226 8400
Telefax 3393 3510

www.justitsministeriet.dk
jm@jm.dk

[Indledning]

1. Tak for ordet.

Jeg er med det samrådsspørgsmål, som jeg skal besvare i dag, blevet bedt om at redegøre for, hvordan regeringen vil sikre, at man frit og trygt kan ytre sig her i landet uden at skulle frygte for repressalier fra kriminelle miljøer.

Spørgsmålet udspringer af forfatter Peter Øvig Knudsens beslutning om ikke at skrive en ellers planlagt bog om Pusher Street på Christiania. En beslutning, som i foråret var genstand for en hel del medieomtale – ikke mindst på grund af forfatterens beslutning om at rådføre sig med Københavns Politi.

Som det er Retsudvalget bekendt, har jeg i juni måned i en skriftlig besvarelse af et spørgsmål fra udvalget – spørgsmål 1043 – redegjort for Københavns Politis rolle i den forbindelse. Jeg håber derfor, at udvalget vil bære over med, at jeg i et vist omfang vil komme til at gentage, hvad der allerede er blevet skrevet.

[Københavns Politis rådgivning af Peter Øvig Knudsen]

2. For jeg vil gerne starte med at knytte nogle bemærkninger til sagen om Peter Øvig Knudsen.

Som sagt var der i foråret en del medieomtale af forfatterens beslutning om ikke at skrive en bog om Pusher Street.

Man kunne bl.a. læse i pressen, at forfatteren forud for sin beslutning havde rådført sig med Københavns Politi. Og at politiet havde opfordret forfatteren til ikke at skrive bogen af hensyn til ikke blot hans egen, men også hans børns, sikkerhed.

Som det fremgår af min besvarelse af 17. juni 2014 af spørgsmål nr. 1043 fra Retsudvalget, blev en politikommissær i Københavns Politi i februar i år kontaktet af en tidligere medarbejder i politiet. Den tidligere medarbejder oplyste, at Peter Øvig Knudsen over for ham havde givet udtryk for, at han planlagde at skrive en dybdeborende bog om Pusher Street. Den tidligere medarbejder oplyste også, at han havde frarådet forfatteren at skrive en sådan bog.

Som det også fremgår af besvarelsen, kontaktede Peter Øvig Knudsen efterfølgende selv Københavns Politi. Der blev senere afholdt et møde mellem forfatteren og repræsentanter for Københavns Politi, hvor han orienterede politiet om sit bogprojekt. Han bekræftede i den forbindelse, at den tidligere medarbejder i politiet havde frarådet ham at skrive bogen. Han oplyste også, at han fra andre sider havde hørt, at bogen kunne give ham problemer i form af f.eks. trusler og chikane.

Københavns Politi har over for mig oplyst, at repræsentanterne for Københavns Politi på mødet tilkendegav, at det ikke kunne udelukkes, at det ville være forbundet med en vis risiko for chikane og lignende at skrive en bog om Pusher Street.

Københavns Politi har også oplyst, at det samtidig blev tilkendegivet over for Peter Øvig Knudsen, at det naturligvis stod ham frit for at skrive, hvad han ville. Og at han i givet fald ville kunne regne med, at politiet ville reagere behørigt på eventuelle trusler eller lignende.

Det forekommer derfor lidt forfejlet, når det i visse dele af pressen er blevet antydnet, at det alene var rådgivningen fra Københavns Politi, der var udslagsgivende for, at bogen om Pusher Street ikke blev udgivet. For det var jo i sidste ende forfatteren selv, som – bl.a. i lyset af politiets vejledning – besluttede ikke at gå videre med projektet.

Jeg har da også efterfølgende læst i pressen, at forfatteren selv var ganske tilfreds med den rådgivning, som han modtog fra Københavns Polit.

[Ytringsfrihed]

3. Med disse ord vil jeg nu vende mig mod den generelle problemstilling, som bliver rejst med samrådsspørgsmålet – nemlig hvad vi i regeringen vil gøre for at sikre, at man frit kan ytre sig uden at frygte for repressalier fra kriminelle miljøer.

Jeg vil gerne starte med at gøre det klart, at jeg helt grundlæggende er af den opfattelse, at man skal kunne ytre sig om lige det, man vil, så længe det sker inden for lovens rammer.

For netop retten til at ytre sig er en af hjørnestenene i vores demokrati og noget, vi skal værne om og gå langt for at beskytte.

4. Og det gælder selvsagt også, når man ønsker at ytre sig om forhold, som andre helst vil have, at man holder mund om. Og som måske oven i købet vil ty til trusler eller vold for at få én til at tie stille.

For selv om der er nogle emner, som det kan være svært at ytre sig om, uden at der kommer en modreaktion, ja måske voldsom kritik – og selv om man selvfølgelig må gøre op med sig selv, om man vil stå model til det – så må det aldrig blive sådan, at man holder op med at ytre sig, fordi man frygter for at blive mødt med vold.

Så ingen tvivl om, at vi skal værne om og gå langt for at beskytte ytringsfriheden.

[Politiets rådgivning]

5. Men jeg synes egentlig, at det var helt naturligt, at Peter Øvig Knudsen rettede henvendelse til politiet for råd og vejledning.

For det er jo netop politiet, der har erfaring med og kendskab til de kriminelle miljøer, som Peter Øvig Knudsen havde kig på.

Jeg synes også, at det er helt naturligt, at politiet i sådanne tilfælde yder vejledning i det omfang, at politiet har relevante erfaringer, der er egnede til at blive givet videre.

Det er dog samtidig vigtigt at understrege, at det altid vil være op til modtageren selv at afgøre, om og hvordan vedkommende vil gøre brug af politiets råd og vejledning.

For det er jo netop den pågældende selv, der i sidste ende skal beslutte, om han eller hun er villig til at udsætte sig for den modreaktion, der kan være forbundet med f.eks. at skrive en bog om kriminelle miljøer.

[Politiets beskyttelse]

6. Når det er sagt, må der ikke herske tvivl om, at politiet naturligvis skal træde til i de tilfælde, hvor enkeltpersoner – eller medlemmer af deres familie for den sags skyld – udsættes for trusler, chikane eller lignende på grund af ytringer om eller beskrivelser af kriminelle miljøer.

Og det gør politiet også. Og sådan skal det også være.

For det er min klare opfattelse, at politiet skal gå meget langt i forhold til at beskytte vores ret til at ytre os.

Politiet har da også en række redskaber, som – afhængig af de konkrete omstændigheder – kan anvendes til at beskytte enkeltpersoner, herunder forfattere, der bliver udsat for trusler, chikane eller lignende fra f.eks. kriminelle miljøer.

Der kan f.eks. iværksættes navne- og adressebeskyttelse, midlertidig eller varig ændring af bopæl eller en alarmordning i forhold til det lokale politi.

I mere alvorlige tilfælde kan PET iværksætte personbeskyttelse i en kortere eller længere periode, hvis der efter en konkret trusselsvurdering findes at være anledning til det.

PET vil f.eks. også kunne bede det lokale politi om, at der iværksættes politimæssige foranstaltninger i forhold til enkeltpersoner f.eks. i tilknytning til et konkret arrangement, som den pågældende skal deltage i.

7. Jeg har fuld tillid til, at politiet i hvert enkelt tilfælde yder den beskyttelse, som politiet finder er nødvendig for at beskytte enkeltpersoner, der udsættes for trusler, chikane eller lignende på grund af ytringer om kriminelle miljøer.

Og jeg synes faktisk også, at der er flere eksempler på, at politiet går meget langt i forhold til at beskytte kunstnere, der er særligt udsat på grund af deres ytringer.

Et eksempel herpå så vi, da digteren Yahya Hassan sidste år deltog i et arrangement i Vollsmose i Odense. Et besøg, der – som vi nok alle sammen husker – måtte gennemføres under massiv polititilstedeværelse.

[Indsatsen mod organiseret kriminalitet]

8. Den politimæssige beskyttelse kan dog ikke stå alene, hvis vi skal sikre retten til at ytre sig uden risiko for repressalier fra kriminelle miljøer. Vi er også nødt til at tage fat om problemets rod og sætte hårdt ind over for den organiserede kriminalitet.

Og netop indsatsen over for de organiserede kriminelle er et område, som regeringen har et meget stort og vedvarende fokus på.

Regeringens høje ambitioner, når det gælder bekæmpelse af organiseret kriminalitet, kom allerede meget klart til udtryk i den flerårssaftale om politiets og anklagemyndighedens økonomi, som blev indgået med et bredt flertal af Folketingets partier i 2011. Det er der redegjort udførligt for ved mange lejligheder.

Jeg vil også gerne fremhæve den bandepakke, der blev vedtaget inden sommerferien. Med bandepakken er indsatsen over for rocker- og bandemiljøet blevet skærpet yderligere, og pakken indeholder efter min opfattelse en række meget robuste elementer.

Politiets indsats mod handlen med hash på Christiania og den organiserede kriminalitet, som i vidt omfang står bag, har jeg også redegjort for ved flere lejligheder og senest på et samråd her i Retsudvalget i slutningen af maj måned i år. Indsatsen er i øvrigt også beskrevet i min skriftlige besvarelse af spørgsmål nr. 1042 fra udvalget, som jeg besvarede tilbage i juni måned.

Jeg vil derfor ikke i dag trætte udvalget med endnu en redegørelse om indsatsen, men blot gentage, hvad jeg også sagde under samrådet i maj – nemlig at der bliver gjort en kæmpe indsats for at bekæmpe handlen med hash i bl.a. Pusher Street på Christiania. Og at indsatsen har givet gode resultater.

[Afslutning]

9. Hvis jeg her til slut skal opsummere, så er det min holdning, at vi som samfund bør gå meget langt for at beskytte personer, som vælger at benytte deres ytringsfrihed. Og vi skal i videst muligt omfang sikre, at dette kan ske uden frygt for trusler, chikane eller andre repressalier.

Og som jeg har redegjort for, er det min opfattelse, at politiet allerede i dag går meget langt i forhold til at beskytte personer, der på grund af deres udtalelser er særligt udsatte. Det gælder naturligvis også i de tilfælde, hvor de pågældende ytringer vedrører kriminelle miljøer. Regeringen har desuden et meget stort og vedvarende fokus på at bekæmpe den organiserede kriminalitet.

Tak.